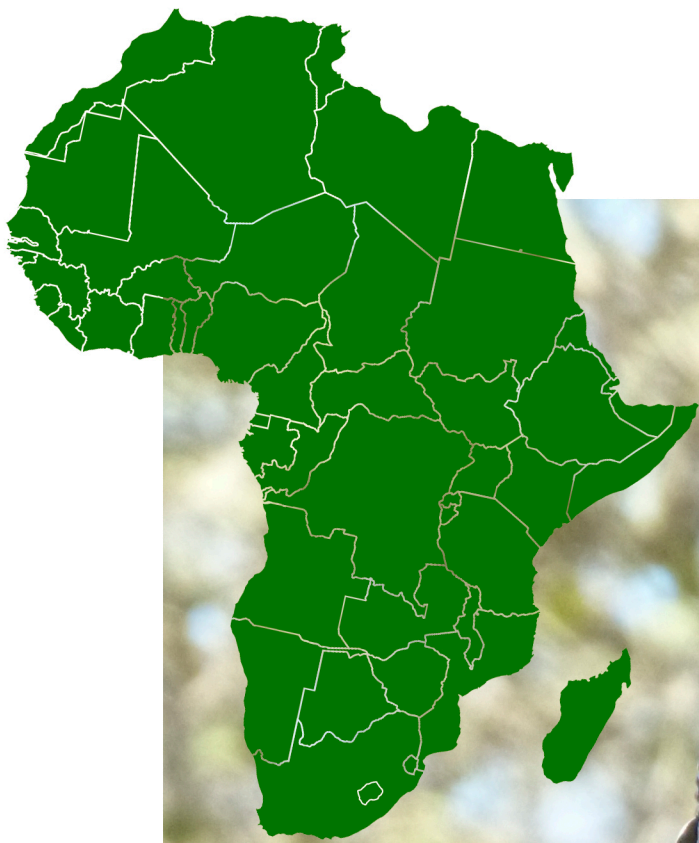

SEKRATA

Fotografia de Kananga

#TrenquemElBinarisme

**UN MÓN
DE GÈNERES**

SEKRATA

La cultura sakalava, una ètnia minoritària de la illa de Madagascar, contempla la possibilitat d'un tercer gènere anomenat sekrata. Les sekrata son persones nascudes amb genitals masculins que, en no complir amb les expectatives de força física i agressivitat masculina que s'espera d'un home, són criades com a dones.

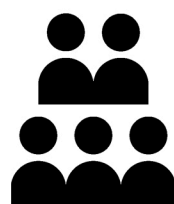
Donat que no compleixen amb les expectatives físiques, es creu que les sekrata estan especialment dotades per les arts, i se les educa en la dansa i la música. Quan una persona rellevant visita un poblat, és tradició que sigui rebut amb una actuació de les sekrata locals, i també és comú l'intercanvi de sekratas entre les corts de dos governants com a senyal de respecte mutu entre pobles.

També es pensa que, en no complir les expectatives d'agressivitat masculina, les sekrata tenen més empatia i sensibilitat que la resta de persones, i que són incapaces de traïr o desitjar el mal. Per això, hi ha la superstició que ferir o enganyar una sekrata comporta una maledicció o un càstig per part dels deus després de la mort.

En aquest sentit, a diferència d'altres identitats transgènere, les sekrata gaudeixen de més seguretat física que un ciutadà binari. Però, per altra banda, sovint són sotmeses sexualment per part dels governants quan formen part d'una cort.

ON?
Madagascar

QUANTES?
1.200.000 persones

MAK-PAK NYAH

Les mak i pak nyah, literalment «transitar cap a mare» i «transitar cap a pare», són els termes malais amb els que s'identifiquen les persones trans* que no volen fer una transició quirúrgica ni hormonal.

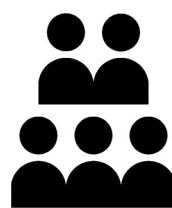
Aquest terme té el seu origen als 80 i és un exemple d'identitat recent. Va sorgir per diferenciar-se de les identitats bapok i pondan, que defineixen en la llengua local a les persones homosexuals i a les persones transsexuals, i que tenen una forta càrrega negativa ja que a Malàisia el col·lectiu està fortament perseguit.

A diferència de bapok i pondan, el terme nyah és endogen del col·lectiu, que busca apoderar-se començant per dotar-se d'una identitat pròpia. Generalment, aquelles persones que tenen una identitat més femenina que l'assignada en néixer faran servir el terme «mak», mentre que els que tinguin una identitat més masculina que l'assignada, faran servir el terme «pak».

En un intent de sortida d'aquest binarisme, també hi ha persones amb un gènere fluid o que no volen identificar-se ni apropiarse a cap de les dues entitats binàries que fan servir el terme ak nyah. «Ak» no significa res en malai, però aboleix les lletres m- i p- del terme mak-pak nyah per tal d'abolir el gènere que aquestes atorguen.

ON?
Malàisia

QUANTES?
Es deconeix ja que es troben perseguides

MAK-PAK NYAH

Fotografia de Fulvio Bugani

#TrenquemElBinarisme

 **UN MÓN
DE GÈNERES**

MAHU

Fotografia de Mark Miller

#TrenquemElBinarisme

 **UN MÓN
DE GÈNERES**

MAHU

Les rae rae, mahu o fa'afafine són un tercer gènere típic de la cultura kanaka maoli, endògena de l'arxipèlag de polinèsia i majoritària a algunes illes com Hawaii o Tahití. Concretament, fa referència a persones que transiten d'un gènere a l'altre, que adopten intermitentment els rols i aspectes de cadascun dels gèneres binaris o tots dos a l'hora. Una mena de gènere fluid, des d'una perspectiva occidental.

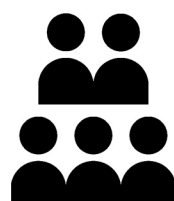
Tot i la diversitat d'estatus, funcions i estètiques segons l'illa, les mahu eren en general persones respectades socialment que tenien una funció ritual i de transmissió oral de les tradicions i coneixements dels seus clans. No tenien descendència, però sovint eren les mestres i educadores dels infants del poblat i el seu consell era apreciat per les persones que hi governaven.

Amb l'arribada del colonialisme, però, aquest tercer gènere es va veure perseguit per les autoritats franceses i avui en dia està pràcticament extingit, fent-se servir la paraula mahu com un terme despectiu cap a persones amb una expressió de gènere disconforme amb el binarisme. El terme aikane, que denominava l'homosexualitat masculina socialment acceptada a algunes illes de la polinèsia, també s'ha convertit en un insult al vocabulari polinesi actual.

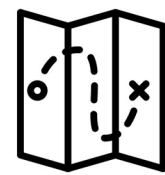
Tot i així, molts col·lectius trans* del Hawaii contemporani s'han apropiat del terme mahu, entenent que és un terme propi de la seva cultura, i s'apoderen mitjançant la reivindicació del paper històric d'aquestes figures a les tradicions i al folklore polinesi. Així doncs, les rae rae o mahu son un estrany exemple de tercer gènere en resorgiment.

ON?
Polinèsia

QUANTES?
Es desconeix

KATHOEY

Les kathoey, malament nomenades ladyboy, son persones assignades homes en néixer que s'identifiquen com a dones i decideixen fer una transició no només en allò cultural sinó també intervenint al seu cos.

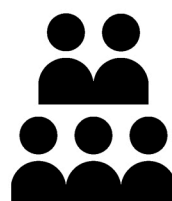
Tot i ser un fenomen idèntic en la pràctica a una persona transgènere que decideix fer un procés d'hormonació i/o reassignació quirúrgica de gènere a occident, cal entendre que a nivell conceptual és un fenomen previ a la colonització del sud-est asiàtic i això es pot veure reflectit en una major acceptació social i en què els processos mèdics comencen a Tailàndia des dels 6 o 7 anys d'edat per qüestions consuetudinàries.

La identitat kathoey, però, s'ha vist fortament colonitzada i comercialitzada per occident, que fins i tot les ha batejades amb el terme ladyboy i les ha identificat amb una dona transsexual. Però, a la cultura thai, es perceben tradicionalment com una identitat de gènere no binària. És un exemple pràctic de com el sistema sexe-gènere és una imposició colonial que modifica les discordàncies que s'hi troba fins fer-les encaixar al model binari que imposa.

Un altre fenomen colonial molt curiós és que, des d'occident, es fa una generalització de les kathoey com a persones que es dediquen massivament a la prostitució, mentre que estudis tailandesos reflecteixen que només un 1'5% del col·lectiu s'hi dedica. De fet, a la cultura thai, tenir una kathoey de cara al públic aporta prosperitat a un negoci i és per això que és molt comú trobar-les treballant com cambres, recepcionistes, hostesses o telefonistes. Paradoxalment, tot i que no es pot fer un procés de reassignació de gènere burocràtica a Tailàndia, si són legals les reassignacions quirúrgiques si es compta amb un permís psiquiàtric.

ON?
Tailàndia

QUANTES?
Es desconeix

FEMINIELLI

Els femminielli o femmenielli, de l'italià "dona" amb el diminutiu masculí -ello, són un tercer gènere a dins la cultura napolitana, que engloba persones homosexuals assignades com a home en néixer i que tenen una expressió de gènere femenina. Els femminielli vesteixen i actuen com a dones, però es refereixen en masculí i només formen parella entre ells.

Els femminielli provenen de la cultura grecorromana, sent descendents d'una tradició precristiana de la península itàlica consistent en l'adoració al deu Hermafrodito. Aquesta tradició es va adaptar al catolicisme i, a dia d'avui, els femminielli tenen cert prestigi social en ser un element clau de les processions candelàries de Avellino o en les danses tradicionals de la Campània.

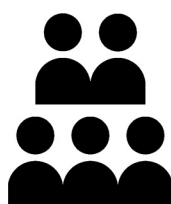
Tot i no poder tenir fills, es considera que els femminielli tenen un paper positiu en la criança dels nens de la família i, de fet, hi ha la tradició de que sigui un femminielli qui tingui en braços per primer cop a un nadó. A més, es considera que la companyia d'un femminielli aporta sort en jocs d'atzar com ara el bingo o la tómbola.

Paradoxalment, mentre que els femminielli no són una identitat estigmatitzada al sud d'Itàlia, la seva posició contrasta amb la percepció social dels homes homosexuals i de les dones trans*, identitats amb molts punts en comú però víctimes d'una lgbtifòbia generalitzada a la regió.

ON?

Campània, Itàlia

QUANTES?

No hi ha registres

FEMINIELLI

Fotografia d'arxiu

#TrenquemElBinarisme

 **UN MÓN
DE GÈNERES**

BURNESHA

Fotografia de Jill Peters

#TrenquemElBinarisme

**UN MÓN
DE GÈNERES**

BURNESHA

Les burnesha o virgjeneshtë, en català «verge juramentada», son persones assignades dona en néixer que, havent renunciat al matrimoni, prenen el paper assignat a l'home en la seva família. El burnesha ha de jurar davant els ancians de la comunitat o del poble i, a partir d'aquest moment, és tractat com un home: ha de portar roba masculina i armes, i pren la posició de cap de família. Les principals raons per a aquest comportament és sovint la falta d'un germà a la família.

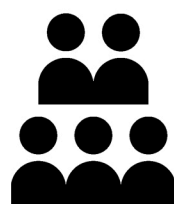
Els burneshes són un fenomen rural de l'interior d'Albània i Macedònia, així com dels pobles rom que itineraven pels Balcans, i en juramentant la seva condició, rebien privilegis dels homes com ara heretar, fumar o beure alcohol; així com les seves obligacions, com ara caçar, proveir la família d'aliments o lluitar fins la mort en un conflicte. A més podien formar part del consell local, format pels 12 homes o burneshes més grans de cada clan tot i que, curiosament, no tenien dret a vot al mateix, només consultiu.

Els burneshes són l'única forma institucionalitzada i legislada de transició de gènere prèvia al segle XXI. Els drets d'una verge juramentada estan fixats en el dret consuetudinari albanès, el Kanun, que estipula quines passes s'han de seguir per regularitzar aquest canvi i que consti davant les autoritats des del segle XIX.

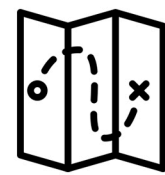
Aquesta pràctica, però, ha perdut molt fortament la seva vigència al llarg del segle XX, i actualment només queda una dotzena de burneshes a la regió muntanyosa i menys desenvolupada d'Albània. Curiosament, l'albanès té una expressió col·loquial per referir-se positivament a una persona amb molta força física o capacitats esportives: a je burrnesh!, «és un burnesha!».

ON?
Albània

QUANTES?
Només una dotzena

BUGI

La societat bugi, en contrast amb el sistema binari de la societat occidental, reconeix cinc gèneres: makkunrai, oroané, bissu, calabai i calalai. Mentre que les makkunrai serien equivalents a les dones cisgènere occidentals i els oroané, als homes cisgènere occidentals, els calabai serien persones assignades dona amb una expressió de gènere masculina i les calalai, persones assignades home amb una expressió de gènere femenina. Per últim, els bissu son persones d'expressió andrògina sense cap assignació de gènere.

Les persones bissu s'identifiquen gramaticalment amb un gènere neutral, i acostumen a ser persones nascudes amb genitals intersexuals. Es creu que tenen capacitats curatives, exerceixen rols de poder a la religió i tradicions locals i es pensa que poden veure el futur o parlar amb els difunts.

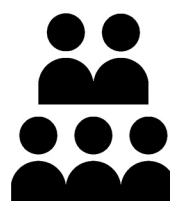
Les persones calabai o calalai, en canvi, s'identifiquen amb el gènere gramatical de la seva expressió de gènere i exerceixen les mateixes funcions socials de dit gènere. Això sí, un calabai només pot formar una família amb una dona o una calalai; mentre que una calalai només pot formar una família amb un home o un calabai; ja que només es contempla l'heterosexualitat. L'adopció per part de parelles formades per un o dos membres no cisgènere està plenament normalitzada.

La societat bugi, en estar en una illa de difícil accés que no va patir gaires modificacions per part de l'imperi holandès, es troba plenament funcional avui en dia amb aquestes cinc divisions del gènere.

ON?

Sulawesi, Indonèsia

QUANTES?

8 milions de bugis

BUGI

La persona fotografiada pertany al gènere bissu, dins la societat Bugi

Fotografia de Terje Toomistu

#TrenquemElBinarisme

BERDACHE

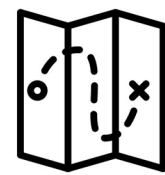

Fotografia d'arxiu

#TrenquemElBinarisme

**UN MÓN
DE GÈNERES**

BERDACHE

Els berdache, recentment popularitzats com two-spirited, «amb dos esperits», són un terme paraigües per anomenar totes les identitats no binàries presents als nombrosos i diferents pobles originaris d'Amèrica del Nord. Aquests tercers -o quarts, o cinquè- gèneres tenen trets específics i noms molt locals, que fins i tot canvien segons la família, i son difícils de definir amb un estereotip o imatge generalitzada.

Aquests gèneres originaris poden anar des de identitats assimilables a les persones trans* occidentals, a identitats de gènere fluid i a categories de gènere alternatives no assimilables a cap realitat occidental. Com que la tradició indígena americana és purament oral, gairebé no es poden investigar ni mapejar aquestes realitats, però hi ha constància de la seva existència per les narracions i el boca a boca, així com alguns exemples de berdache en comunitats indígenes actuals.

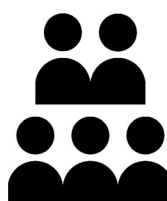
Els pobles indígenes nord-americans creuen, a trets molt genèrics, que els esperits son entitats eternes que van habitant diferents cossos -vius i també inerts-. Tot i que el més comú es que un cos sigui habitat per un sol esperit, aquest pot ser habitat per dos o més, i que aquests es manifesten amb diferents expressions de gènere (gènere fluid) o com una combinació de totes elles (gènere alternatiu). Un exemple seria Osh-Tisch, darrera persona en liderar la tribu crow i que s'identificava com un cos masculí en el que habitava un esperit femení.

Hi ha cert conflicte en torn al terme paraigües ja que, per una banda, es creu que és impossible fer un calaix amb realitats tan diverses i heterogènies i, per l'altra, perquè es té el temor de que aquesta definició academicista dels berdache es faci des d'una perspectiva occidental encaixant-los al col·lectiu LGBTI -en el millor dels caos-, quan no una lectura binària incapaç d'entendre la realitat indígena des de dintre.

ON?

Amèrica del Nord

QUANTES?

Es desconeix

MUXE

Les muxes o mushes son un tercer gènere existent a la cultura zapoteca des de l'època precolombina. Concretament, son persones nascudes amb genitèlia masculina que, en absència de germanes assignades dones, assumeixen rols i expectatives similars -però no idèntics- a dites dones.

La cultura zapoteca presentava una estructura matriarcal, sent les dones qui gestionaven l'economia familiar i les encarregades de comerciar. És per això que, en absència de filles, era necessari que algú dels fills, sovint el menor, assumira aquest paper. Una muxe podia casar-se i formar una família tant amb un home com amb una dona com amb una altra muxe, però a diferència dels germans, no podia abandonar la llar familiar, i heretava el negoci i els estalvis dels progenitors a canvi de cuidar d'ells fins la seva mort.

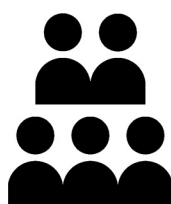
Es creu que el terme muxe és una adaptació del castellà «mujer», i que es va començar a fer servir aquesta paraula al segle XV amb l'arribada dels espanyols. Aquesta arribada va comportar alguns canvis més i no només el nom: des d'aleshores, les muxes s'emparenten només amb homes i, en cas d'heretar el negoci familiar, romanen solteres. A banda del negoci, la muxe assumeix les tasques de cura de la llar i, per norma general, és qui cuida dels pares quan arriben a la vellesa, així com d'altres persones dependents de la família.

Tot i així, a una família tradicional, la muxe encara és considerada com una figura rellevant de la família i, en morir la mare o les germanes, es converteix en l'autoritat moral i l'eix d'unió de tots els membres. En canvi, a l'hora de fer negocis i comerciar, la muxe s'ha vist qüestionada per patrons LGBTI-fòbics del món occidental que menyspreen la seva figura, així com li passa a les dones zapotèques qüestionades pel masclisme.

ON?

Istme de Tehuantepec, Mèxic

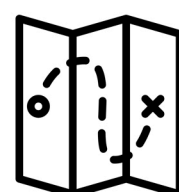
QUANTES?

Aproximadament 36.000 muxes

Fotografia de Mario Patinho

#TrenquemElBinarisme

**UN MÓN
DE GÈNERES**